

„Sv. Cecilia“ u trećem razdoblju svog izlaženja (1969-)

Vladimir Fajdetić, Rijeka

Sv. Cecilia u trećem razdoblju svog izlaženja imala je precedens u prvom i jedinom broju časopisa koji je na omotnici imao naslov *Cecilia* smotra za glazbeni život. Nakon sadržaja naznačeno je »siječanj 1 1946« i pod tim »uređuje Albe Vidaković«, koji je ujedno bio i izdavač. Taj časopis, u nešto manjem formatu nego dotadašnje *Sv. Cecilijske* trebao je biti idejni nastavak našeg značajnog glazbenog časopisa koji je već do tada imao tradiciju od 69 godina. Tada, tj. 1946., izgleda da prilike još nisu bile dovoljno zrele za izdavanje jednog glazbenog časopisa koji bi širokom svog gledanja jednako obuhvatio svjetovnu i duhovnu glazbu, kao dva pola iste cjeline. Što se tiče suradnje ovaj je jedini broj okupio naše najznačajnije skladatelje i muzikologe poratnih godina koji su dali osnovni ton listu, odnosno časopisu u stilu revije. U uvodnom članku urednik A. Vidaković istaknuo je osnovnu misao koja je pokrenula časopis: »Bez duhovne izgradnje pojedinaca, nema duhovne izgradnje zajednice, niti naroda. Hrvatska glazbena prošlost pokazala nam je putove za budućnost. Na čistim izvorima iskrene i poštene narodne duše treba crpiti snage i poticaje za daljnje stvaralačke napore. Količina suvremena hrvatska glazbena umjetnost bude imala opravdanja pred svojim narodom, toliko će biti cijenjena i u ostaloj zajednici europskih naroda.« (Predgovor, str. 2). Prvi prilog Josipa Andreisa je prikaz umjetničkog rada Jakova Gotovca prilikom 50-godišnjice njegova života. Sažet ali iscrpan, daje uvid u glazbenu djelatnost popularnog skladatelja, uklapajući ga i u europsko stvaralaštvo. Krsto Odak prikazuje moderne harmonije u glazbenom stvaralaštvu uz analize, uspoređujući stara načela s novima. Pod naslovom *Romanski skladatelji na zagrebačkoj opernoj pozornici* Hubert Pettan kronološki prikazuje izvedbe francuskih opernih skladatelja kod nas, iznoseći pojedinosti o premijerama njihovih djela u Zagrebu, odnosno Hrvatskoj. Dr Vinko Žganec bavi se ljestvicama u narodnim popijevkama iz Međimurja prikazujući na primjerima ljestvice male terce, tetra-toniske i pentatonske, najavljujući nastavak. Nakon tih priloga slijede kritike i prikazi iz glazbenog života i to: »Operni pregled« Dr Hubert Pettan, »Simfonijski koncerti« Ivan Brkanović, »Komorni koncerti« Albe Vidaković, »Glazbena razmatranja« u zagrebačkoj Katedrali, V. K. Uz to su dodane bilješke o glazbenim zbivanjima u zemlji i svijetu uz anegdote o velikim umjetnicima, a Vladimir Žedrinski opremio je časopis vinjetama i karikaturama, po čemu je *Cecilia* dobila obilježje suvremeno uređene smotre za glazbu sa zanimljivim štivom. Za glazbene priloge navedeno je da neće biti uvrščavani u svaki broj, nego će se tiskati kao posebni svezak, a slati samo onim pretplatnicima besplatno koji namire godišnju pretplatu.

Treće novo rođenje časopisa *Sv. Cecilia*, u punom smislu te riječi nastupa 1969. Tada pod uredništvom uredničkog odbora, (glavni i odgovorni urednik o. An-

đelko Milanović, izlazi u siječnju broj 1, s naslovom *Sveta Cecilia* časopis za duhovnu glazbu, godina XXXIX. U uvodniku uredništva među ostalim se navodi, da »Institut za crkvenu glazbu uz suradnju Hrvatskog književnog društva sv. Cirila i Metoda treći put u povijesti naše glazbene kulture pokreće glazbenu smotru *Sv. Cecilia*, najstariji hrvatski glazbeni časopis, (izlazio od godine 1877—1878. te 1883—1884. i 1907—1944. god.)« Tome se kasnije dodaje, da su pokretači lista odlučili zadržati ime *Sv. Cecilia*, jer žele prosljediti bogatu glazbenu tradiciju koju je kroz 42 godine izlaženja stvorio ovaj glazbeni časopis.« (Uvodnik, str. 1).¹⁾ Časopis *Sv. Cecilia* izlazi u prijašnjem formatu s ukusnom likovnom cpremom Vladimira Pavlinića i s redovitim glazbenim prilogom pod uredništvom Andelka Klobučara, nastavljajući na tradiciju sa željom da u novom vremenu obnovi ugled tog našeg najstarijeg glazbenog časopisa. Predviđeno je da će godišnje izlaziti četiri broja, što se održalo do danas, iako su se u nekoliko navrata javili dvobroji, kako će se to vidjeti tijekom pregleda pojedinih godišta.

Već prvi broj *Sv. Cecilijske* u 1969. jasno ukazuje na buduću fazonomiju lista koji najavljuje da će slijediti tradiciju dopunjavajući je novim iskustvima. Iako je u duhu cecilijskog pokreta uredništvo prvenstveno na umu da list donosi članke iz crkvene odnosno liturgijske glazbe, te savjete i upute za njihovu pravedbu, a dosljedno tome i glazbene priloge duhovnog obilježja, ipak se časopis na to ne ograničuje, želeći u dosadašnjem duhu nastaviti i s objavljivanjem članaka i prikaza s područja opće i nacionalne glazbene povijesti, glazbeno-teoretska tumačenja, rasprave, eseje, članke o glazbenom folkloru, glazbenu kritiku, estetske rasprave, prikaze suvremenog glazbenog stvaranja i viesti o svim važnijim glazbenim dogadjajima u zemlji i inozemstvu. Dosljedno tome postavljene su u ovom godištu rubrike: Članci, Naši pjevački zborovi, Naš glazbeni život, Prikazi, Vijesti i Glazbeni prilog.

Rubrika članaka obuhvaća priloge općeg značenja u čemu na prvom mjestu stoje konstitucije o crkvenoj glazbi, njihova objašnjenja za primjenu, zatim himnologija, muzikologija, glazbena povijest, obljetnice, nekrolozi, rezultati znanstvenih istraživanja na arhivalijama, obavijesti o novopostavljenim ili restauriranim orguljama uz iscrpan prikaz dispozicija,

¹⁾ U vezi s brojenjem godišta izlaženja ima jedan nesporazum, budući da se spominje tradicija od 42 godine, a na tom prvom broju 1969. označena je XXXIX god. izlaženja, dok je, kasnije, na prvom broju 1977. navedena 47. god. izlaženja. Naime, ako se računa da su u prvom razdoblju časopisa izšla 4 godišta, u drugom 37 godišta, to je već do 1969., 41 godište. Doda li se k tome treće razdoblje s 8 godišta, izlazi 49 godišta, a ako se konačno tome pridoda i onaj »prijelazni« i jedini broj iz 1946. računavši ga u godište, onda je točno 50 godina tradicije izlaženja, odnosno polovicu od vremena izlaska prvog broja 1877., bez obzira na broj primjeraka u pojedinim godištima.

te planovi učenja glazbe na crkvenim školama. U smislu osnovne namjene lista, svaki od četiri broja ima priloge u vezi s obnovom crkvene glazbe, kojima osnovnu intonaciju daje prikaz o. Andelka Milanovića *Stota godišnjica cecilijskog pokreta* (br. 1 i 2), gdje je prikazano nastojanje cecilijanaca u europskim zemljama i odjek tih težnja u Hrvatskoj. Pod tim vidom imamo priloge u duhu obnove od kojih su jedni službeni prijevodi uputa i izvadaka iz govora i savjetovanja od strane najviših crkvenih foruma, a drugi rasprave i tumačenja pojedinih pitanja o čemu iznose Andelko Milanović, Miho Demović, Izak Špralja i Vladimir Zagorac. Na području himnologije, gdje se djelomično zasijeca i u povijest, imamo u ovom godištu dva priloga: Vladimir Fajdetić *Pogledi na glazbu u Augustinovu djelu — Ispovijedi* — (br. 1 i 2), i Miho Demović *Glazbena djelatnost Augustina Kažotića* (br. 3 i 4). Muzikologija odnosno glazbena povijest zastupane su u prilozima: Ivan Golub *Nepoznata glazbena djelatnost Jurja Križanića u Rusiji* (br. 1) i *Crkveno pjevanje u Grčkom zavodu sv. Atanazija u Rimu za vrijeme Jurja Križanića* (br. 2), koje su rasprave kao nadopuna djela Albe Vidakovića *Asserta musicalia* (1656) Jurja Križanića i njegovi ostali radovi s područja glazbe, te Lovro Županović *Vatroslav Lisinski i duhovna glazba* (uz 150-godišnjicu skladateljeva rođenja), (br. 2), s estetskom analizom skladateljevih duhovnih djela. Ovaj se prilog veže uz obljetcice koje su u ovom godištu dosta zastupane, pa o tome imamo priloge: Marija Kuntarić *Jakov Gotovac* (uz pedesetu godišnjicu skladateljskog rada), (br. 1), Miho Demović *Jubilej Antonina Zaninovića* uz bibliografiju, povodom devedesete godišnjice života, (br. 1), i studija M. Demovića *Pavao Matijević* uz stotu godišnjicu rođenja, (br. 1 i 2); Mato Lešćan *Jubilej Franje Lučića* s bibliografijom, uz osamdeset godina života; Andelko Milanović *Licinio Refice* uz petnaest-godišnjicu smrti (br. 4). Uz obljetcice su povezani i nekrolozi odnosno »In memoriam«, pa je odmah na početku prvog broja prilog Mate Lešćana *In memoriam Albe Vidaković*, što ima izvjesnu simboliku s obzirom na pokojnikovo nastojanje za novi život *Sv. Cecilijs*, na što se idejno nastavlja i prilog Ljubomira Galetića *Muzikološki rad A. Vidakovića*, (uz petu obljetcnicu smrti) s bibliografijom; Miho Demović *In memoriam Anselmu Canjugi* također s bibliografijom (br. 3). Usput rečeno, upravo bibliografije pojačavaju vrijednost ovih priloga s obzirom na eventualna kasnija proučavanja. S obzirom na glazbena istraživanja Vinko Žganec donosi s primjerima prilog *Proučavanje i snimanje crkvenog i svjetovnog pjevanja na otoku Hvaru u godini 1959.* (br. 3 i 4), čemu treba dodati i nepotpisani članak *Uređenje glazbenog arhiva u Bjelovaru*, (br. 3), te prilog Antuna Škvorčevića *Uređenje arhiva pjevačkog zbora »Vijenac*» (br. 1). U vezi s izvodilačkom praksom crkvene glazbe osobit je prilog Mate Lešćana *Harmonizacija crkvenih popijevaka u pučkom duhu s primjerima i usporedbama*. Izvodilačku praksu u drugom smislu zastupaju prilozi Andelka Klobučara o restauraciji ili gradnji orgulja u šibenskoj Katedrali i u salezijanskoj crkvi u Rijeci, a Josip Miocs prikazuje orgulje u zagrebačkoj katedrali, dok Tomislav Talan daje izvještaj o kolaudaciji novih orgulja kod franjevaca u Šibeniku, te konačno Miho Demović prikazuje orgulje u Zagrebu, Kustosiji i Oreohovici, koje su sve na novo postavljene. Ostali članci su veće ili manje obavijesti o raznim glazbenim zbivanjima kod nas i u svijetu, na primjer o Petom muzičkom bijenalu u Zagrebu, o izvedbi prvog hrvatskog oratorija, o Kongresu muzikologa, obavijest o muzikološkom otkriću

u Zadru, prikaz o Međunarodnom glazbeno-liturgijskom kongresu 1969. u Torinu, te o Simpoziju himnologa u Grazu. Mnogi od tih priloga povezuju se i s rubrikom Vijesti odnosno s rubrikama Naši pjevački zborovi, Naš glazbeni život i Prikazi. Tu su izvještaji o pojedinim pjevačkim zborovima diljem domovine, upute za njihov rad na crkvenoj glazbi, zapisi i putopisi u vezi s time, različite sitnije vijesti i sl. Naš glazbeni život donosi prikaz koncertne djelatnosti u Zagrebu i mnogim našim gradovima uz bilješke. Prikazi donose pregled raznih suvremenih izdanja naših skladatelja i muzikologa. Glazbeni prilog bio je u sva četiri broja i objavio skladbe Gotovca, Matijevića, Vidakovića, Pintarića, Magdalenića, Lisinskog, Demovića i Klobučara. To su sve duhovna djela za vokalne soliste i zborove, te skladbe za orgulje. Da bi časopis mogao služiti i strancima mnogi prilozi imaju sažetak na jednom od svjetskih jezika, što ukazuje na ozbiljnost rada i želju za što većom populacijom.

Sveta Cecilia u godištu 1970. nastavlja na zacrtanim temeljima prethodnog godišta s istim rubrikama i prilogom. Kao uredništvo se ponovno javlja urednički odbor, s glavnim odgovornim urednikom o. A. Milanovićem, a kao urednik je naveden Miho Demović. Uređenje glazbenog priloga je i dalje povjereni A. Klobučaru. Težište obnove duhovne glazbe u postkoncilskom vremenu ostaje i dalje dominantna tema lista što se očituje u uvodniku uredništva i u prilozima A. Milanovića *Pjevanje prema novom Redu Mise*, M. Demovića *Kako treba prevoditi liturgijske tekstove namijenjene pjevanju, Zborna glazba u liturgiji u crkvenim dokumentima XX stoljeća s obilnim komentaram M. Demovića*, (br. 1), *Papa govori*, A. Milanović *Glazbeni oblici i liturgijska obnova, Biskupske konferencije Italije i misa mladih* (nepotpisano), *Glazbeni odgoj sjemenišnih pitomaca u dokumentima crkve u XX stoljeću*, opet s komentarom M. Demovića, kao idejni nastavak dokumenata iz prethodnog broja, (br. 2), *Gdje se nalazimo*, A. Milanović *Božji kult je veoma ozbiljan čin, Pučka popijevka u liturgiji u crkvenim dokumentima XX stoljeća*, nastavak Dokumenata uz komentar M. Demovića, (br. 3), *Rad na obnovi crkvene popijevke*, Ferdinand Haberl *Obnova i kontinuitet u crkvenoj glazbi* (br. 4). Himnologija je zastupana prilozima: Antonin Zaninović *Hrvatski trop — Blagoslovimo Gospodina — u diafoniji*, s faksimilom i transpozicijom (br. 1), Marijan Smolik *Dvije crkvene pjesmarice Grgura Mekinića* (br. 2 i 3), uz što možemo pribrojiti muzikološki prilog: Janez Höfler *Dvije zbirke skladbi Tome Cecchinija*. Ulazeći na područje muzikologije odnosno povijesti glazbe, ovo godište obiluje takvim prilozima: Josip Andreis *Razvoj muzičke nauke u Hrvatskoj*, Miho Demović *Bratovština presvetog Sakramenta i crkvena glazba u Dubrovniku*, (br. 1), Ladislav Šaban *Zagrebački orguljaš Bernard Monte i glazbeni život Gradeca druge polovine XVII stoljeća* (br. 3 i 4), Josip Andreis *Dubrovnik u povijesti glazbe* (br. 3 i 4), i Anton Celio Cega *Povodom 200-te godišnjice najstarijeg hrvatskog oratorija*, (br. 4). U ovom godištu obljetcice odnosno životopisi su povezani s nekrolozima, budući da se uglavnom radi o ljudima koji su tada bili već pokojni. Prema tome, uz priloge: Miho Demović *Nestor hrvatskih cecilijanaca odlikovan doktoratom »honoris causa«* (br. 2) — (A. Zaninović) — treba pribrojiti, Julije Njikoš *Glazbena djelatnost Josipa Andrića* (br. 2 i 3), Vladimir Fajdetić *Dr Franjo Kresnik — lječnik i graditelj gudačkih glazbala* (uz sto godina rođenja), Zlatko Stahuljak *Uz 90-tu godišnjicu rođenja Vaclava Humla*, (br. 3), što je sve pi-

sano kao obljetnice, nakon čega imamo nekrologe »In memoriam«: Miroslav Magdalenić od Lovre Županovića, Higino Angles od Izaka Spralje, Svetislav Stančić s privremenom bibliografijom, Ladislava Šabana, (br. 1), Vjekoslav Gržinić s bibliografijom Vladimira Fajdetića, (br. 2). Glazbeni folklor odnosno melografiju i muzikoetnografiju i dalje obrazlaže Vinko Žganec člancima: *Pjevanje u hrvatskoj glagoljaškoj liturgiji* (br. 1), *Proučavanje i snimanje crkvenog i svjetovnog pjevanja na otocima Krku, Rabu i Pagu* (br. 2, 3, 4). Od priloga u vezi s glazbenom praksom vrijedni su članci: Mladen Pozaić *Oplemenjivanje zvuka pjevačkog zboru* (br. 4), za vokalnu glazbu i Alojzije Čunčić *Kolaudacija orgulja* (br. 2), za instrumentalnu odnosno isključivo orguljsku glazbu. Miho Demović daje opširan pregled pod naslovom *XXI Dubrovačke ljetne igre* (br. 4), a uz priloge takve obavještajne vrste mogu se uklopiti niz članaka koji su dijelom uklopljeni u rubrike Naši pjevački zborovi i Naš glazbeni život. Od članaka o orguljama imamo priloge o restauracijama ili postavljanju novih orgulja u Slavetiću, Kresu, Rijeci i Makarskoj. Rubrika Prikazi predstavlja knjige i notna izdanja, dok Glazbeni prilog donosi skladbe Županovića, Milanovića, Klobučara, Demovića, Vidakovića, Dugana, Grđana, Leščana i Lučića.

Sv. Cecilia u godištu 1971. i dalje pod uredništvom glavnog i odgovornog urednika A. Milanovića obogaćena je rubrikom »Pitajte — odgovaramo«, koja je predložena od strane čitatelja kao savjetnik za snaalaženje u novim smjernicama crkvene glazbe. U vezi s time i daljnja intonacija ovog godišta s napomenom da je prvi broj uredio M. Demović leži na brizi prvenstveno crkvenih krugova oko usavršavanja suvremenog izvođenja glazbe u našim crkvama. U tom smislu svaki broj, bilo u uvodniku ili člancima koji zatim slijede, donosi po koji odlomak konstitucije o crkvenoj glazbi ili raspravu, što se očituje u prilozi: Miho Demović *Kakav nam treba prijevod antifona*, A. Milanović *Treća uputa za ispravnu primjenu Konstitucije o svetoj liturgiji*, Ferdinand Haberl *Teologija svete glazbe* (br. 1), Pavao VI redovnicama koje su zadužene da vode liturgijsko pjevanje, Armando Renzi *Glazbeni instrumenti u suvremenoj liturgiji*, Johannes Overath *O značenju i zadaći crkveno-glazbene škole u naše vrijeme*, uz prilog što ga je priredio Izak Spralja *Savjetovanje o glazbi u obnovljenom bogoslužju*, (br. 2), nastavljaju se na prikaze o VI mariološkom i XIII marijanskem međunarodnom kongresu uz nastavak priloga: Armando Renzi: *Glazbeni instrumenti u suvremenoj liturgiji*, što je nastavak od br. 2. pa uz nastavak u br. 3. završava br. 4. u priredbi I. Spralje: *Riječ nadbiskupa F. Kuhařića na blagdan sv. Cecilije, Adalbert Rebić Narod Božji kao pjevajuća zajednica, čemu možemo pribrojiti prilog Pravo stanje svete glazbe*, što ga je kao odjek simpozija o svetoj glazbi u Salzburgu priredio Stjepan Petrušić. Na ta pitanja nastavilo bi se i »glasno razmišljanje« Lovre Županovića pod naslovom *Današnji glazbenik i glazba u obnovljenom bogoslužju* što govori o jezičnim komponentama u skladu s glazbenim izrazom, (br. 3), uz što se može dodati rasprava: František Poloczek *O nekim glazbenim svojstvima njemačkih crkvenih pjesama koje se danas pjevaju*, (br. 4). Povijesni prilozi koji se javljaju u ovom godištu su dijelom uz obljetnice naših glazbenih događaja, a dijelom uz određene ličnosti. U tom smislu prilozi: Hubert Pettan *Stogodišnjica prizvedbe prve Zajčeve hrvatske opere* (br. 1, 2, 3) na što se od istog pisca nastavlja prikaz *Opere hrvatskih skladatelja u izvedbi Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu*, (br. 4), povezuju se s povijesnim pri-

lozima: M. Demović *Jedan arhivski dokumenat iz XV stoljeća o glazbenom obrazovanju u Dubrovniku*, (br. 1), Ladislav Šaban *Prva izdanja Beethovenovih djela u knjižnici Hrvatskog glazbenog zavoda u Zagrebu*, (br. 3). Obljetnice se javljaju u prilozima: Vinko Žganec *O šezdesetgodišnjici smrti Franje Kuhača*, Izak Spralja *Uz 200-tu obljetnicu rođenja L. van Beethovena*, (br. 1), Vladimir Fajdetić *Franjo Krežma, hrvatski virtuož XIX stoljeća* povodom 90-obljetnice smrti i uoči 110-obljetnice rođenja, i o. Božidar Nagy *Ljubitelj gregorijanske glazbe* (uz 75-obljetnicu rođenja dra Ivana Merza), (br. 4). U vezi s tim idu i članci koji imaju značenje nekrologa: A. Milanović *Umro crkveni glazbenik, svećenik Celestin Eccher*, (br. 1), Josip Andreis *Snaga umjetničkog obnavljanja* (U povodu smrti Igora Stravinskog), (br. 2), Immaculata Malinka *In memoriam Mr Vlasta Hranilović*, (br. 4). Pitanjima koja zasijecaju u muzikologiju bavi se Vladimir Fajdetić u prilogu *Freske sviraju na narodnu* (Narodna glazbala u umjetničkim djelima Istre i sj. Hrv. primorja s obzirom na istarske freske), (br. 2 i 3). Pedagoški prilog daje Zlatko Grgošević člankom *Prilog reformama glazbenog odgoja* (br. 4), koja se rasprava nastavlja u idućem godištu 1972. U priložima o obnovi starih ili postavljanju novih orgulja govori Mato Leščan o obnovi orgulja u Grožnjanu (Istra), (br. 1), Alojzije Čunčić *Organum novum* (br. 3), što uz priloge prije navedene rubrike Pitajte — odgovaramo, služi kao dopuna uz suvremena pitanja o crkvenoj glazbi s obzirom na odgovarajući instrumentarij. Daljnji prilozi povezuju se s vijestima i bilješkama, pa govore o glazbi u svijetu i kod nas, posebno duhovnoj, o djelatnosti naših velikih umjetnika u inozemstvu (Lovro Matačić dirigira u Rimu), o glazbenim događajima u zagrebačkoj katedrali, o osmoj godini rada Instituta za crkvenu glazbu, uz niz drugih manjih bilježaka, kao osvrta na događaje. Rubrika Pitajte — odgovaramo postaje zapravo neka tribina za rješavanje pitanja o crkvenoj glazbi u današnje vrijeme, o čemu usput govore i prethodne rubrike o našim pjevačkim zborovima ili o našem glazbenom životu, kao i one bilješke o obljetnicama ili nekrolozima u kratko o nekim glazbenim ličnostima.

Prikazi i ovog puta osvrću se na pojavu knjiga odnosno većih priloga o glazbi u pojedinim knjigama ili separatima, Pettana *Zagrebačka opera*, Fajdetića *Glazbeni izraz Senja* i drugo manje, a Glazbeni prilog donosi u ovom godištu skladbe Milanovića, (harmonizacija), Vrhovskog, Prepreka, Leščana i Galetića.

Sv. Cecilia izlazi u godištu 1972. s tri broja odnosno s jednim dvobrojem (3-4), ali pod istim uredništvom teksta i glazbenog priloga i u dosadašnjem vanjskom omotu Vladimira Pavlinića. U uvodu časopisa daje se obrazloženje uredništva nakon trogodišnje bilance od dvanaest brojeva i upućuje se poziv za veći broj suradnika, pjesnika i književnika, koji bi svojim prilozima mogli obogatiti ovaj časopis odnosno još više sudjelovati u liturgijskoj obnovi nakon II vatikanskog sabora. Nadalje se moli suradnja u vijestima iz glazbenog života u domovini, a također i od naših iseljenika širom svijeta, sa željom da se poveća broj preplatnika, a da čitatelji o svemu dadu dobromjerne kritike kako bi u dalnjem izlaženju pomoglo časopisu. U ovome godištu prvenstveno je mjesto dano liturgijskoj obnovi o čemu govore prilizi: Nicola Vitone (Italija) *Glazbeni oblici i liturgijska obnova*, Ivo Šćek — Štefan Kovač *Glazba kao viši oblik čašćenja Boga*, (Govor održan prigodom »Susreta orguljaša i crkvenih pjevača« na Sv. Gori kod Nove Gorice, 26. svibnja 1968., (br. 1), S. B. Crkve-

na glazba kod liturgijskog vjenčanja, M. Demović *Pjevanje u obnovljenom bogoslužju časoslova*, s prijedbom da u tom slučaju nije bilo dovoljno suradnje s prevoditeljima i glazbenicima, (br. 2), Riječ biskupa Škvorca na otvorenju VIII orguljaškog tečaja u Zagrebu, (o čemu kasnije slijedi opširan izvještaj o samom tečaju), Vlado Zagorac *Kršćanska zajednica slavi Euharistiju*, (s pregledom tipova misa kroz povijest liturgijskog pokreta XX st. do danas), koji se prilog nastavlja u slijedećem godištu, (br. 3-4). Od muzikoloških priloga ima u ovom godištu dosta članaka koji se osvrću na povijest razvoja stare glagoljaške glazbe: Vinko Žganec *Glagoljaško pjevanje kao dragocjeno kulturno-historijsko nasljedstvo Hrvata*, (predavanje održano lipnja 1970. na međunarodnom kongresu balkanologa u Grazu), Jerko Bezić *Uvid u glagoljaško pjevanje s etnomuzikološkog gledišta* (br. 1). S obzirom na proučavanje naše orguljarske i orguljaške baštine, Ladislav Šaban je zastupan s prilozima: *Još jedan nepoznati orguljaš zagrebačke pravostolne crkve*, (br. 1), *Najstariji podatak o orguljama u gradu Varaždinu 1459. godine u Menzurje svirala starih orgulja 17. stoljeća u kapeli sv. Florijana u Varaždinu*, (br. 2). Uz ovo se može priložiti: Paškal Cvekan *Braća franjevci graditelji orgulja u 18. stoljeću*, (br. 3-4), te prilozi Alojzija Čunčića o praktičnom radu na orguljama: *Uzdržavanje crkvenih glazbala*, (br. 2), i *Suvremeno graditeljstvo orgulja — Dostignuća tvrtke Heuss*, (br. 3-4), čemu se mogu priložiti članci iz Osvrtu o orguljarskim registrima (br. 1), o prikupljanju podataka o orguljama, o inozemnim ispitima za graditelje orgulja i koncertima na orguljama, (br. 3-4). Uz muzikološke priloge s povijesnim obilježjem je prikaz Lovre Županovića *Prilog Ivana Kukuljevića - Sakcinskoga glazbenoj umjetnosti* i Huberta Pettana *Quodlibeti u vrijeme I. Zajca kao ravnatelja opere* (Povodom 140-godišnjice rođenja Ivana Zajca, (br. 3-4). Uz ovo se povezuju obljetnice i nekrolozi. Obljetnice: V. Fajdetić »150 godina muzičke škole u Rijeci (1821—1971), S. G. Uz 25. obljetnicu umjetničkog rada Vladimira Ruždaka, (br. 2), A. Milanović Lorenzo Perosi (1872—1956), (uz opće navode djela i popis oratorija), Mato Leščan S. Lujza Kozinović (Uz 75-godišnjicu života) s popisom skladbi; Izak Špralja Uz 25. obljetnicu skladateljskog rada dra Lovre Županovića (s popisom važnijih skladbi i muzikoloških radova), i M. S. Dvostruki jubilej dra Huberta Pettana, (br. 3—4). Nekrolozi: S. Imakulata Malinka In memoriam Franjo Lučić, Cecilijsa Kobal In memoriam — Novi biser vjopavske doline — Ivan Šćek-Štefan Kovač, A. M. Albert Alain i Robert Bernard (br. 1), uza što se uklapa i Proslava 150-obljetnice rođenja fra Grge Martića koji je nepotpisani prilog je donijet u rubrici Naš glazbeni život, (br. 3—4). S područja glazbene pedagogije Antun Celio Cega donosi odlomak iz *Umjetnost pjevanja* pod naslovom *Vokalni instrument kao neograničena mogućnost transformiranja*, (br. 1), što se nastavlja pod naslovom *Iz studije — Umjetnost pjevanja* (br. 2). Zlatko Grgošević nastavlja iz prethodnog godišta studiju *Prilog reformama glazbenog odgoja* koja je u posljednjem broju završena. Rubrika Naš glazbeni život donosi niz većih ili manjih priloga o raznim koncertnim priredbama diljem domovine uz kronike glazbenog života naših gradova s opernim kućama, a Vijesti iz inozemstva pregled su najznačajnijih zbivanja glazbenog života u svijetu. Rubrika Pitajte — odgovaramo sve je bogatija temama, dok Osvrti i Prikazi donose pregled novih glazbenih izdanja Županovića, Pettana, Muzikološkog zavoda, Prosvjetnog sabora Hrvatske i dr. Glazbeni prilog

ima orguljske i vokalne skladbe Njirića, Ruždaka, Klobučara, Galetića i Lešćana.

Sv. Cecilia u godištu 1973. izlazi s četiri broja, pod istim uredništvom A. Milanovića, ali ovoga puta s novim omotom Ive Dulčića, koji omot kao da želi naglasiti veću zauzetost časopisa i u svjetovnoj glazbi. U svom osnovnom konceptu časopis ostaje dosljedan onim načelima koja su do tada provedena, pa prema tome sve rubrike ostaju kao i do sada. Poslije govora Pavla VI talijanskim cecilijancima slijedi nastavak rasprave Vlade Zagorca iz prošlog godišta pod naslovom *Glazba kao faktor aktivnog komunitarnog sudjelovanja u liturgiji*, da bi zatim slijedio prikaz A. Milanovića *Narod Božji u liturgiji prvih kršćana*, (br. 1). U istom smislu V. Zagorac iznosi prvi dio svog priloga *Pjesnički tekstovi u liturgiji* na što se nastavlja prikaz: Karl Gustav Fellerer *Glazba kao bogoslužni čin*, (br. 2). Naslov: *Pavao VI: Očekujemo proljeće crkvenih popijevaka*, prikaz je razgovora sa Sv. Ocem na audijenciji voditelja liturgijskog pjevanja, gdje su raspravlјana liturgijska, umjetnička i pastoralna pitanja u crkvenoj glazbi. U tom smislu zanimljiv je prikaz Odboja za crkvenu glazbu zagrebačke nadbiskupije *Smjernice o glazbi u bogoslužju* uza što kao dopuna služi i prikaz I. Špralje *Nova crkvena pjesmarica* (br. 3). Kao sažetak tim izlaganjima, iako u općem smislu, donosi se prikaz:

Pavao VI: Novi pogledi na glazbu i pjevanje. Franjo Komarica daje prikaz *Crkvena glazba iz II. vatikanskog sabora u njemačkom govorom području i kod nas*, što je usporedba s pjevanjem u liturgiji u smislu obnove kod Nijemaca i kod nas, (br. 4). Iz muzikološkog područja posebno je u ovom godištu zapažen prilog Fabijana Rajića *Bernardin Rizzi (Cres 1891 — Rivoltella 1968)*, (br. 2), koji se nastavlja pod naslovom *Pankordizam Bernardina Rizzija*, (br. 3 i 4), u kom članku se daje kratki životopis danas manje poznatog skladatelja iz naših strana, a ujedno se raspravlja o njegovu harmonijskom sustavu koji se očitavao u njegovim djelima kao avangardni, uz pregled njegovih glavnih djela na latinskom, hrvatskom i poljskom jeziku. K ovome možemo pribrojiti priloge: Hubert Pettan *Slavenski raspored Zagrebačke opere*, (br. 1), Lovro Županović *Blagoje Bersa i duhovna glazba*, (br. 3), A. Celio Cega *O scenskoj glazbi*, (br. 4). U ovom godištu obilno su zastupani prilozi o orguljskim pitanjima, o čemu govore prilozi: Ladislav Šaban *Da li je majstor Ivan iz Varaždina radio orgulje u Varaždinskim Toplicama 1546. godine?*, (br. 1), Josip Durkovečki *nije bio graditelj orgulja. Kratak osvrt na pregled orgulja izvršen ljeti 1972.*, Izak Špralja *Neka zapažanja povezana uz pregled orgulja*, Eberhard Kraus *Orgulje u službi Božjoj*, (br. 2), Ivan Bošković *Novi podaci o starim splitskim orguljašima*, (br. 3), Paškal Cvekan *Braća franjevci graditelji orgulja u 19. stoljeću*, (što je zapravo nastavak prikaza iz prošlog godišta o franjevačkim orguljarima) i Alojzije Čunčić *Međunarodni tjedan orguljske kulture*, (br. 4). Obljetnice i nekrolozi zastupani su u slijedećim prilozima: S. Angelina Subašić *Franjo Lučić* (Uz prvu godišnjicu smrti) uz popis skladba (br. 1), T. Proslava 50. godišnjice umjetničkog rada Antuna Homena uz popis njegovih duhovnih skladba, (br. 2), K. Matija Tomc, *zlatomisnik*, T. 25. godišnjica orguljaškog rada Anice Nevolić, Stjepan Lovrić *Sjećanja iz mog života* (Uz 70. godišnjicu života), uz navode koncentrata na kojima su se izvodila svećareva djela, *In memoriam — s. mo. Angelina Subašić*, (br. 3) uza što dolazi i prilog: A. Celio Cega *Leo Slezak (18. 8.*

1873. — 1. 6. 1946.) o 100. obljetnici rođenja, (br. 4). Uz ovo se mogu dodati manji prilozi, obljetnice i nekrolozi posvećeni domaćim i stranim glazbenim ličnostima što su objavljeni u rubrikama Naš glazbeni život i Vijesti iz inozemstva. Upravo ove su rubrike tijekom cijelog godišta obilno zastupane vijestima i prilozima, što po svom sadržaju izlaze iz navedenog okvira i poprimaju obilježe članaka koji se mogu pripojiti jednoj od glavnih rubrika odnosno priloga s većim pretenzijama ili ući u novu rubriku susreta odnosno razgovora o pojedinim pitanjima i s pojedinim ličnostima. (Pr. *Nastupi Instituta za crkvenu glazbu...*, *Tužaljke u zagrebačkoj* prvostolnici, O. Bernardin Sokol, *U spomen Franji Duganu — dvadeset obljetnica smrti, U domu Rajke Dobronić, Glazbeni i životni jubilej Franje Luževića*, zatim o kolaudacijama orgulja u raznim mjestima, uz mnogo drugih zanimljivosti, čime ovo godište odskače od prethodnih u ovim rubrikama). S područja muziko-etnografije bi se moglo u izvjesnom smislu navesti prilog Kuzme Moskataela *O dva stiha najpoznatije hrvatske božićne pjesme* (»U se vrime godišta«) s objašnjenjem i pozivom *Sačuvajmo jednu dragu starinu!*, (br. 3). Uz ovo bi se mogle pribrojiti *Dvije sličice iz naše kulturno-povijesne baštine* V. Fajdetic (br. 1), dok se s tehničke strane donosi opširniji prikaz Alojzija Domislavića *O električnim strojevinama za pogon zvona*, kao prilog suvremenoj kampanologiji, (br. 2). Ovog puta pjevačka odnosno uopće glazbena pedagogija se samo provlači kroz neke priloge iz rubrika Naš glazbeni život i Vijesti iz inozemstva. U istim je rubrikama također opširno zastupan prikaz glazbenog života kod nas i u inozemstvu. Rubrika Pitajte — Odgovaramo, postaje sve više svršishodna, kao da ukazuje na sve veće sudjelovanje u pitanjima obnove duhovne glazbe. Prikazi odnosno Osrvti daju obavijesti o muzikološkim i glazbenim izdanjima L. Županovića, *Arti musices* br. 4, *Pisme staroga Trogira* Lj. Stipića, dok Glazbeni prilog donosi skladbe Lukića, Golubića, Andrića, Klobučara, Lovrića, Leščana, Berse, i Dugana.²⁾

Sv. Cecilijs u godini 1974. javlja se s tri broja odnosno s jednim dvobrojem (br. 2—3), u istoj opremi i s istim uredničkim sastavom kao i u prošlom godištu. Težište prvog broja je na radovima domaćih i stranih muzikologa koji su predstavljeni na VII. međunarodnom kongresu himnologa u Dubrovniku 1973., a taj kongres je jednom bilješkom bio objavljen u prošlom godištu kao informativni osvrt u br. 3. Prema tome čitav prvi broj zauzima priloge što su objavljeni na dotičnom kongresu i sada tiskani kao cjelina s naglašavanjem osnovne teme kongresa *Nastajanje i značenje varijanata u crkvenom pjevanju* kako je to u uvodu prvog broja tog godišta obrazložio Ljubomir Galetić. Pregled rasprava na Kongresu sadržan je u slijedećim prilozima: Jerko Bezić *Glagoljaško pjevanje u sjevernoj Dalmaciji* (Pregled razvoja), Markus Jenny *Stvaranje varijanata radi nadilaženja varijanata*, Erhard Quack *Ukipanje varijanata pjesama izdavanjem pjesmarica*, Karl-Heinrich Bieritz *Ekumenska pjesmarica iz god. 1903.*, Karol Mrowiec *Melodijske varijante poljske uskrnsne pjesme — Po Tvome svetom uskrnsnuću — od 16. do 20. st.*, Folke Bohlin *Upute za sistematsku obradu teme: »Tvorba varijanata«*, Jan Wit Pre-

oblikovanja u psaltru i posebno u Ženevskom psaltru, Karol Hlawiczka *Tvorba varijanata u Poljskoj preoblikovanjem ritma*, Boleslaw Bartkowski *Promjenljivost u živoj tradiciji duhovnih pjesama u Poljskoj*, Robert A. Muranyi *Pučko ukrašavanje crkvenih pjesama u Mađarskoj*, Kalman Czomasz — *Toh Varijacija humanističkih tipova pjesma — Pretvorba od školske odnosno crkvene pjesme do svjetovne narodne pjesme u Mađarskoj*, Kornel Bardos *Protestantske varijante gregorijanskih himana u Mađarskoj*, Nikolas Schalz *Tvorba varijanata zbog različitog naglašavanja istog teksta (Glorija)*, Karol Wurm *Evangelicko crkveno pjevanje u Slovačkoj i njegove varijante*, Vladimir Fajdetic *Na temu — Varijante u crkvenoj popijevci*, Vinko Žganec *Hrvatske varijante u crkvenim pjesmama*, Lovro Županović *Prožimanje utjecaja narodnog melosa sjeverne Hrvatske na melodije Cithare octochorde i istih na narodno glazbeno stvaralaštvo tog dijela zemlje*, Ljubomir Galetić *Cithara octochorda i ostale značajnije zbirke hrvatske himnologije s posebnim osvrtom na glazbene varijante*. Svi ovi prilozi ispunili su br. 1, pa osim glazbenog priloga nije bilo drugih rubrika. (Napominjemo da su navedeni prilozi objavljeni bilo u cijelosti, bilo kao sažetak). Slijedeći broj 2—3, također je djelomično koncipiran tematski, s obzirom na desetu obljetnicu Instituta za crkvenu glazbu i savjetovanje o životu i djelu Albe Vidakovića, što je kratkim člankom bilo najavljeni u prošlom godištu, (br. 4). Nakon uredničkog uvida o tijeku proslave odnosno savjetovanja, slijedi uvodni govor predstojnika Instituta mo. Andjelka Milanovića, a zatim pozdravni govor koji su održali: Msgr. Franjo Kuharić, nadbiskup zagrebački, dr Bonaventura Duda, prodekan Katol. bogoslov. fakulteta u Zagrebu, prof. msgr. Ferdinand Haberl, predsjednik Papinskog instituta za crkvenu glazbu u Rimu, dr J. Anton Saladin, generalni predsjednik Sveopćeg cecilijanskog saveza za zemlje njemačkog jezika (Švicarska), koji je ujedno predao o. A. Milanoviću zlatnu medalju »Orlando di Lasso« čime je odlikovan Institut za crkvenu glazbu u Zagrebu, a na kraju su govorili prof. Oskar Sigmund iz Regensburga i mo. Ljubomir Galetić, predsjednik Odbora za crkvenu glazbu zagrebačke nadbiskupije. U nastavku dvobroja 2—3, prikaz je Đure Tomašića *Osnutak i rad Instituta za crkvenu glazbu*, nakon čega slijedi izvadak iz diskusije održane dan kasnije *Sadašnji trenutak crkvene glazbe kod nas*. U nastavku članaka su donijeti sažeci referata Znanstvenog savjetovanja o životu i radu A. Vidakoviću, koji će u cijelosti biti objavljeni kasnije u dvobroju 2—3, god. 1975., o čemu opširnije u podacima *Sv. Cecilijs* za dotično godište. Osim tih glavnih priloga u tom sklopu dodana su tri nekrologa: S. G. »In memoriam o. Gabrijelu Duraku, In memoriam Antoniu Zaninoviću« (nepotpisano) i o. Andjelko Fazinić O. dr. Jordan Kunić, glazbenik, s popisom skladba pronađenih u zagrebačkom dominikanskom samostanu.

Posljedni broj *Sv. Cecilijs* (br. 4) u ovom godištu, vraća se na svoju prvu koncepciju višetematskih priloga. U uvodu donosi pismo kardinala Villota *Uloga crkvene glazbe u liturgijskoj obnovi*. Ostali prilozi su muzikološke naravi i idu redom: Vladimir Fajdetic *Dvije narodne mise iz Istre* od kojih je u ovom broju izšla prva, pod naslovom *Hrvatska narodna misa (Mune — Istra)* s komentatom i u notnom zapisu tiskana kao glazbeni prilog, zatim Hubert Pettan *Gdje su pokopani hrvatski skladatelji i pisci o glazbi*, te Josip Nagy *Moja sjećanja*

2) Napominjemo da je izdanie djela Blagoja Berse kopija izvornog izdanja *Božićne pjesme* (za klavir dvorčno), čime se ovom prikonom *Sv. Cecilijs* odužuje našem poznatom skladatelju djelom koje je stjecajem okolnosti bilo pomalo zaboravljeno.

na Blagoja Bersu. Osim prvog broja ovog godišta stalne rubrike su zadržane, pa među ovećim prilozima za Naš glazbeni život ima opširan prikaz *Annale komorne opere i baleta u Osijeku*, — seriozan kulturni doživljaj, Boris Papandopulo — 50. obljetnica stvaralačkog rada, (br. 2–3), Čar i odsaj jubilarnih Dubrovačkih ljetnih igara, Četvrte varaždinske barokne večeri, Jubilej bez slavlja (Uz XX. splitsko ljetno), Odlikovanje sv. Oca Pape dr. Ivanu Košćici uz 50. obljetnicu pjevačke službe» 650-obljetnica Kapara u Vrbniku, Uz 80. obljetnicu rođenja i 50. obljetnicu glazbenog djelovanja dr. Dragutina Ralašića, i niz drugih manjih priloga, te Vijesti iz inozemstva Program VI. Međunarodnog kongresa crkvene glazbe u Salzburgu, Komemoracija Licinija Reficea, Dr. Anton Lippe i dr. Rubrika Pitajte — Odgovarama nastavlja se dalje, a Prikazi donose Kapitalno djelo hrvatske muzikologije, Razvoj glagoljaškog pjevanja na zadarskom području J. Bezića, te izdanja glazbena Klobučara i Stipišića, uz malu studiju D. Kuntarića Bilješke iz starije prošlosti »Vijenca». Glazbeni prilog obuhvaća skladbe Kilbertusa, Berse, Vidakovića, te zapis Hrv. mise iz Muna, Fajdetića i Fazinića.

Sv. Cecilijsa u godištu 1975. izlazi opet s tri broja, (dvobroj 2–3), u istom omotu i pod istim uredništvom. Prvi i četvrti broj podređuju se koncepciji zacrtanoj u početku oblikovanja časopisa, dok dvobroj izlazi kao Zbornik radova sa Znanstvenog savjetovanja o Albi Vidakoviću, što je kasnije izašlo i kao separat, i to prvi separat Sv. Cecilijsa od godine 1969.

Prvi broj odražava prvotni koncept časopisa, pa kao uvodni članak izlazi prilog *Moć svete glazbe u evangelizaciji* Tomislava Šagi-Bunića, na što se neposredno nastavlja članak A. Milanovića *Liturgijska glazba: sredstvo evangelizacije* s kojim idejama se nastavlja u prilogu *Djelatno sudjelovanje* (br. 4). Tome se može pridodati prilog: Izak Spralja *Prigodom izdanja Nove crkvene pjesmarice* što bi u izvjesnom smislu moglo biti praktično obrazloženje dvaju prvih priloga. Muzikološki odnosno muzikoetnografski dio bio bi u prilogu Vladimira Fajdetića *Dvije narodne mise iz Istre: II. Misa iz Lanišća* što je nastavak iz prošlog godišta, a uz komentar u časopisu, izišlo je kao njegov glazbeni prilog. Ladislav Šaban se opet javlja s prilozima o orguljarima članicima: *Nekoliko neobjavljenih dokumenata o djelovanju Petra Nakića*, (br. 1), i u nastavku pod istim naslovom, (br. 4). U ovom godištu tek su u četvrtom broju jasno označene rubrike U spomen i Obljetnice, iako se u tom smislu u prvom broju nalaze prilozi *In memoriam s. Andela Rukavina*, *In memoriam Juraj Stahuljak i Proslava prof. Stele Čolaković*, što se nastavlja u četvrtom broju s prilozima pod naslovom *U spomen s. Lujza Kozinović i o. Franjo Ačko*, dok se u rubrici Obljetnice govori u prilozima: *Jakov Gotovac*, *Mladen Pozajić*, *Dr. Vinko Žganec* i *Zlatko Grgošević*. U ovom godištu je časopis Sv. Cecilijsa uz dosadašnje redovite rubrike uveo i jednu novu pod naslovom Gramofonske ploče u kojoj o najznačajnijim izdanjima obavešćuje Krešimir Fribec, (br. 1 i 4). U četvrtom broju ovoga godišta uvedena je nova rubrika Provjerite svoje poznavanje glazbe, koju vodi Zlatko Grgošević, i ta će se nastaviti i u slijedećem godištu. Rubrike Naš glazbeni život i Vijesti iz inozemstva nastavljaju se kao i do sada vijestima o glazbenom životu kod nas i u svijetu, uključujući u to i nekrologe stranim glazbenim ličnostima, uz šire prikaze značajnijih glazbenih događaja kod nas, po če-

mu ova panorama obiluje raznim zanimljivostima što se inače ne mogu staviti u druge rubrike. Prikazi obuhvaćaju V. svezak edicije *Spomenici hrvatske glazbene prošlosti* Društva hrvatskih skladatelja Vinko Jelić — *Osamnaest moteta*, (iz muzikološke ostavštine A. Vidakovića, što je priredio L. Županović, zatim prikazi nekih diskografskih izdanja. Rubrika Pitajte — Odgovaramo nastavlja se i dalje. Glazbeni prilog donosi: *Hrvatska misa iz Lanišća*, u zapisu V. Fajdetića, zatim skladbe Leščana, Vidakovića, Klobučara, Galetića, i s. L. Kozinović. — Prikazujući ovo godište ostaje nam kao poseban dio dvobroj 2–3, koji je izašao i kao separat, a to je Zbornik radova sa Znanstvenog savjetovanja o Albi Vidakoviću. Ovom dvobroju je na izvjestan način prethodio prilog u prvom broju što ga je napisao Msgr. Mijo Škvorc pod naslovom *Komemoracija 11-obljetnice smrti Albe Vidakovića*, pa su u dvobroju donijeti u cjelini referati savjetovanja opisanog u prethodnom godištu (br. 2–3), uz priloge Sjećanja domaćih i inozemnih glazbenika na Albu Vidakovića. Prema tome, u ovom dvobroju su poredani prilizi kako slijedi: Andelko Milanović *Albe Vidaković — uz desetu obljetnicu smrti*, Ljubomir Galetić *Kronološki pregled komemoriranja desete obljetnice smrti Albe Vidakovića*, Izak Spralja *Kalendar zbiravanja u životu i stvaralaštву Albe Vidakovića*, Marin Šemudvarac *Životni put Albe Vidakovića*, Hubert Pettan *Vrijeme i prilike u doba djelovanja Albe Vidakovića*, Mato Leščan *Skladateljski profil Albe Vidakovića*, Lovro Županović *Rezultati, značajke i značenje muzikološkog rada Albe Vidakovića*, Vinko Žganec *Vidakovićevo proučavanje neumatskih kodeksa u Dalmaciji*, Ljubomir Galetić *Pedagoško, organizatorsko i reproduktivno glazbeno djelovanje Albe Vidakovića*; nakon čega slijede zapisi sjećanja na A. Vidakovića: Josip Andreis *Sjećanja na Albu Vidakovića*, Petar Zdravko Blažić *Moji susreti s Albotom Vidakovićem*, Ivan Bošković *Moje sjećanje na izvedbu Missae Caecilianeae u Dubrovniku godine 1954*, Ivan Brkanović *Moja sjećanja na Albu Vidakovića*, Dragotin Cvetko *Neizpolnjena misel Albe Vidakovića* (uz prijevod na hrvatski), Vladimir Fajdetić *Nekoliko uspomena na profesora Albu Vidakovića*, Karl Gustav Fellerer *Erinnerung an Albe Vidaković* (s prijevodom na hrvatski), Ferdinand Haberl *Albe Vidaković* (na njemačkom i hrvatskom), Nikša Njirić *Sjećanje na Albu Vidakovića*, Johannes Overath *Erinnerung an Albe Vidaković* (uz prijevod na hrvatski), Vladimir Ruždjak *Sjećanje na Albu Vidakovića*, Mladen Stahuljak *Albina pažnja prema ljudima*, Kilian Szigeti *Talalkozas Albe Vidakovicossal* (uz hrvatski prijevod), Ladislav Šaban *Sjećanja na Albu Vidakovića*, Stjepan Šulek *Albe i ja*, Branimir Župančić *Moje sjećanje na prijatelja Albu Vidakovića* i Lovro Županović *Izrazita dinamična osobnost*. Ovim je prilozima iz mnogo vidova osvijetljena ličnost Albe Vidakovića, koji mogu poslužiti kao pouzdani podaci za eventualnu monografiju o njemu, ali i ovako po svojoj opsežnosti i sveobuhvatnosti, podsjećaju na ona životopisna izdanja što ih je prije u nekoliko navrata Sv. Cecilijsa izdala kao separate.

Sv. Cecilijsa u godištu 1976. dobiva sve jasniju koncepciju fizionomiju, što se očituje u rasporedu rubrika koje idu ovim redom: Članci, Obljetnice, U spomen, Iz rada Instituta za crkvenu glazbu, Naš glazbeni život, Vijesti iz inozemstva, Provjerite svoje poznavanje glazbe, Gramofonske ploče tvornice »Jugoton« Zagreb, Prikazi, Uz glazbeni prilog Sv. Cecilijsa (po potrebi) i Glazbeni prilog. Prema tome

pod prvom rubrikom Članci nalaze se prilozi u vezi s duhovnom odnosno crkvenom glazbom: A. Miljanović *Liturgijska glazba — život kršćanske zajednice, Kako dalje* (br. 1), *Liturgijski pjevački zbor* (br. 2), *Glazba u liturgiji*, M. Leštan *Stovanje Marije u zborniku »Cithara octochorda«*, (br. 3), i *Riječ nadbiskupa Franje Kuhamira na blagdan svete Cecilije*, (br. 4). O umjetnosti orgulja i u ovom godištu ima dosta priloga koje navodimo redom po brojevima: Ivan Bošković *Nekoliko podataka o orguljaru Moy-susu de Moyse*, Lorand Kilbertus *Popravak i prerada orgulja u bazilici Srca Isusova u Zagrebu* (br. 1), Izak Špralja *Završeno registriranje orgulja kao spomenika kulture* (br. 2), I. Bošković *O orguljama splitske stolnice iz godine 1702.* (br. 4). Sebastijan Golenić pod naslovom *Musicalia iz knjižnice franjevačkog samostana u Iluku* donosi prikaz rijetke knjige *Canto Harmonico* iz 1690. (br. 1). Izak Špralja nastupa prilogom što zalaže u područje psihologije, *Uloga crkvene glazbe u religioznom doživljavanju i njene terapijske mogućnosti*, (br. 2). Hubert Pettan piše kroz sva četiri broja ovog godišta studiju *August Šenoa kao operni kritičar* koja se studija nastavlja i u godište 1977., pa po svojem obujmu podsjeća na separate što ih je *Sv. Cecilia* izdavala između dva rata. Isti pisac u brojevima 2, 3 i 4, donosi također opširniji prikaz *Naš kazališni život*. S muzikološkog područja slijede članci: Lovro Županović *Stvaralačko-razvojni princip kao sustavnost u opusu Vinka Žganca* (br. 2), *Prinos Milovana Gavazzija hrvatskoj glazbenoj znanosti, Uz njegov 80. rođendan*, Branko Krmpotić *Grofica Lila Pejačević* (br. 4). Ovaj posljednji prilog o majci violinistice Dore Pejačević stoji na granici rubrike Obljetnice kojih ima u svakom broju ovog godišta: L. Županović *Svijet umjetnosti Borisa Papandopula* (br. 1), *Elegičar međimurske ravni* (Miroslav Magdalenić), (br. 2), Josip Andreis *»Umjetnik široke znatiželje«* (Milo Cipra), Ljubomir Galetić *70. rođendan msgra dra Ferdinanda Haberla*, Zdravko Petar Blažić *Solin 76 — 1300-obljetnica kršćanstva u Hrvata i 1000-obljetnica Gospe od Otoka* (br. 3), L. Županović *Rapsod svoje zemlje* (Ivan Brkanović), Franjo Vlašić *Uz 70-obljetnicu rođenja Antuna Homena* (br. 4). Rubrika U spomen (In memoriam) donosi: Josip Korpar Msgr. dr. Josip Salač, (br. 1), I. Bošković *Antun Grum, Lj. Galetić Friedrich Blume* (br. 2), I. Špralja *Vinko Žganec* (br. 4). U povremenoj rubrici Izvještaji A. Miljanović iznosi dva priloga: *Glazba dalekih kultura* Prvi međunarodni glazbeno-etnološki simpozij CIMS-a, i 16. Međunarodna smotra pjevačkih zborova (Loreto 21-25. travnja 1976.), (br. 2). Rubrika Iz rada Instituta za crkvenu glazbu donosi izvještaje internog značenja za taj zavod, a slijedeća rubrika Naš glazbeni život obiluje raznolikim vijestima o glazbenim događajima diljem domovine, dok se u rubrici Vijesti iz inozemstva glazbene obavijesti proširuju u raznim vidovima. Rubrika Provjerite svoje poznavanje glazbe, postaje kao neki zabavno-odgojni čimbenik glazbenog odgoja, dok rubrika prikaza gramofonskih ploča »Jugotona« usmjeruje prijatelje glazbe na ono što im je najviše dostupno s obzirom na nabavu, a vrijedno je da se upozna, te ujedno predstavlja susret s našom glazbom, i to u produktivnom i reproduktivnom smislu. Glazbeni prilog donosi skladbe Viktora Rončića (pseudonim), Leščana, Klobučara, Cossetta, Homena, Lovrića, Dugana, Prepreka i Fazinića.

Sv. Cecilia u godištu 1977. izlazi u znaku stote obljetnice ovog našeg značajnog glazbenog časopisa, što je vidljivo istaknuo i novom naslovnom stranom

Alfreda Pala, koja asocira na stogodišnju tradiciju, dok je uredništvo ostalo kao i do sada. U dva broja koja su do sada izšla, kao da se osjeća učvršćenost koncepcije lista, a nove rubrike samo to ističu. Uvodnik prvog broja pod naslovom *Stota obljetnica glazbenog časopisa »Sv. Cecilia«* iz pera Andelka Milanovića, prikaz je sporog, ali upornog puta kojim se kretalo izlaženje ovog časopisa što je doživio jedno stoljeće. Duhovnoj intonaciji časopisa može se dodati uvod drugog broja A. Milanovića: *Mnogostrukost glazbenih oblika u liturgijskim slavlјima* (Uz 10. obljetnicu instrukcije »Musicam Sacram«). Prvi broj ovog godišta svojim je glavnim dijelom ureden tematski, budući da pod općim naslovom *Komemoracija Božidara Širole* (o 20. godina smrti) navedeno niz priloga u vezi s ovim našim uglednim, ali pomalo zaboravljenim skladateljem, publicistom, kritičarom, prevodiocem, historiografom i muzikologom. Poslije pozdravnog govora A. Milanovića koji je izrečen na početku komemoracije u Institutu za crkvenu glazbu, nižu se članci: Ljubomir Galetić *Kraci glazbeni oblici s područja liturgijske i duhovne glazbe Božidara Širole*, Mato Leštan *Božidar Širola kao skladatelj misa*, Izak Špralja *Duhovni oratori Božidara Širole*, Lovro Županović *Božidar Širola i duhovna glazba*, (br. 1). U rubrici Rasprave L. Županović završava prikaz *Prinos Milovana Gavazzija hrvatskoj glazbenoj znanosti* što je nastavak iz prošlog godišta, a H. Pettan nastavlja studiju u dva broja ovog godišta, *August Šenoa kao operni kritičar*. Daljnje rasprave su ispunjene prilozima: I. Bošković *Novi podaci o Ivanu Lukačiću*, Miroslav Vuk Vinko Žganec i crkvena glazba, Andelko L. Fazinić *Korčulanski napjev »Zdravo Kraljice«*, s notama i Josip Miocs *Orgulje subotičke katedrale*, (br. 2). Nova rubrika Zapisi donosi prilog: Viktor Boić *Prilog komornoj glazbi u zagrebačkim domovima* (br. 2). Rubrika Obljetnice pod naslovom *Proslava Hrvatskog glazbenog zavoda* donosi uvodni govor Ladislava Šabana u vezi sa 150-tom obljetnicom ustanovljenja Hrvatskog glazbenog zavoda i 100-tom obljetnicom zgrade i dvorane Hrvatskog glazbenog zavoda u Zagrebu. (Pri tome se navodi i raspored devet jubilarnih koncerata, uz izložbu i Znanstveni skup). (Prilizi u broju 2, o simpoziju i izložbi potpisani su inicijalima B. M.). Ostale obljetnice su: *Ivan Bošković Duhovne skladbe Borisa Papandopula i Ivana Brkanovića*, Branko Krmpotić *100-obljetnica od izvođenja opere »Nikola Šubić Zrinjski«*. Rubrika Provjerite svoje poznavanje glazbe zastupana je u prvom broju, dok mjesto toga ima u drugom broju dvije nove rubrike: *Glazbeni časopisi i Glazbeni skupovi*. Prva od tih donosi prikaze sadržaja onih domaćih i stranih časopisa koje uredništvo prima u zamjenu za *Sv. Cecilijsu*, a druga daje kalendarski prikaz raznih festivala, natjecanja, kongresa i tečajeva kod nas i u svijetu. Rubrika Iz rada Instituta za crkvenu glazbu donosi interne vijesti i obavijesti, a rubrika Naš glazbeni život daje pregled raznovrsnih priredaba u domovini uz nekrolog *In memoriam Dr Ivan Košćica* (br. 1) i opširan prikaz Siniše Hrestaka *Violinističko natjecanje »Vaclav Huml« u znaku velikih dilema*. Iako je časopis *Sv. Cecilia* u ovoj rubrici stalno pratilo prirede *Dani hrvatske glazbe*, ovom prilikom se još više tome posvećuje s obzirom na činjenicu da se ova djelatnost proširila i izvan Zagreba u skoro četrdesetak većih ili manjih pokrajinskih središta. Vijesti iz inozemstva donose priloge o priredbama, zbornicima i savjetovanjima. U prikazu diskografskih izdanja Lj. Galetić daje osvrt na ploče »Jugotona« s ostvarenjima naših

i stranih umjetnika, dosljedno koncepciji dosadašnje te rubrike. Prikazi ovog puta obuhvaćaju u glavnom strana izdanja glazbenih knjiga. Glazbeni prilog donosi skladbe Sirole, Leščana, Durka i Klobučara.

Promatrajući u cjelini cijelo treće razdoblje časopisa *Sv. Cecilijs*, možemo pouzdano ustvrditi da, je stvorena jasna usmjerenošć lista, s obzirom na rubrike što su se do sada utvrstile, a to su: Članci, Rasprave, Zapisi, Obljetnice, U spomen, Izvještaji, Iz rada Instituta za crkvenu glazbu, Naš glazbeni život, Vijesti iz inozemstva, Glazbeni časopisi, Glazbeni skupovi, Gramofonske ploče tvornice »Jugoton« Zagreb, Provjerite svoje poznavanje glazbe, Prikazi i Glazbeni prilog. U tehničkom pogledu *Sv. Cecilijs* također dobiva obilježje glasila, što se dostoјno nastavlja u novom vremenu na stogodišnjoj tradiciji. Budući da je već u časopisu objavljeno nekoliko većih priloga što su izašli ili će izaći kao separati, i tu se očituje nastojanje da se ide putom koji je toj glazbenoj reviji podigao ugled u krugovima domaćih i stranih znanstvenih radnika i ustanova s obzirom na kvalitetu što su je pružali takvi prilozi, iz čega se moglo crpsti dragocjene podatke za nove znanstvene radove.

DIE ZEITSCHRIFT »SV. CECILIJA« IN IHRER DRITTEN ERSCHEINUNGSPERIODE

Zusammenfassung

Der Übergang zur dritten Lebensperiode der **Sv. Cecilijs** stellt das erste und zugleich das einzige Exemplar mit dem Titel **Cecilijs** dar, das 1946 auf Initiative ihres Redakteurs und Herausgebers, Albe Vidaković, erschien.

Die eigentliche dritte Periode begann 1969 (und dauert

ununterbrochen bis heute), als unter der Schriftleitung von P. Andelko Milanović, mit der ausseren Gestaltung von Vladimir Pavlinić und der Redaktion des musikalischen Beitrages von Andelko Klobučar die erste Nummer erschien, mit der Bemerkung, die Zeitschrift werde viermal jährlich herauskommen.

In den ersten Jahren ihres Lebens, befand sich die Zeitschrift im gewissen Sinne auf der Suche nach dem eigenen Wege der Anpassung an die zeitgenössischen Auffassungen von einer musicalischen Revue, die sowohl die einheimische als auch ausländische musicalische Tätigkeit Einzelnen und Institutionen berücksichtigen würde. Es gelang dies durch Einführung verschiedener festen Rubriken, wie: Artikel, Abhandlungen, Aufzeichnungen, Gedenktage, »In memoriam«, Berichte, »Aus der Arbeit des Instituts für die Kirchenmusik«, »Unser musicalisches Leben«, Auslandsnachrichten, musicalische Zeitschriften, musicalische Versammlungen, Schallplatten der Firma »Jugoton«, Zagreb, »Überprüfen Sie Ihre Musikkenntnisse«, Rezensionen und »Der musicalische Beitrag«. Die Zeitschrift bringt also in erster Linie Beiträge aus dem Bereich der geistlichen Musik im Sinne der Erneuerung der Liturgie und des Kirchengesangs, und dann allgemein die Beiträge aus dem Musikbereich, die Musikgeschichte, Musikologie, Musiketnographie, musicalische Ästhetik, Psychologie, bzw. allgemeine Musiktheorie und Praxis auf dem Vokal- sowie Instrumentalgebiet, mit dem besonderem Rückblick auf Orgelbauer und Organisten, umfassen.

Neben den Porträts der Persönlichkeiten aus dem Musikbereich wurden auch Nekrologie veröffentlicht, meist mit der Liste von Arbeiten, die als Material für bibliographische Daten, gelegentlich eventuellen Monographiearbeiten, bzw. Studien dienen kann. Einige Studien werden demnächst, oder sind bereits als Separate veröffentlicht. Sie bemühen sich das wissenschaftliche Material zusammenzufassen. Die Zeitschrift will zeitgemäß sein, indem sie über verschiedene neue Erregungen bei uns und in der Welt berichtet. Der musicalische Beitrag bringt Werke aus unserer musicalischen Vergangenheit, aber auch Modernes, wodurch die Gesamtheit unseres Schaffens im Sinne der cäcilianischen Ideen präsentiert wird, aus denen die Zeitschrift selbst hervorgegangen ist und ihren hundertsten Geburtstag erlebt hat.